

SPECTACULAIRE NATIONALE PARKEN

COLUMBUS TRAVEL

De mooiste reizen weg van de massa

De mooiste reizen zijn ontdekkingsreizen. Ze stellen je in staat om nieuwe werelden vol vreemde landschappen, culturen en denkbeelden te doorgronden. Maar ook om een stukje van jezelf te (her)-ontdekken – de ideeën waar je waarde aan hecht, de mensen van wie je houdt, alles wat jou als individu definieert. Sinds 2005 biedt Columbus Travel een tegenwoord op massatoerisme. Door onvergetelijke reiservaringen met hart voor de lokale cultuur en natuur in kaart te brengen en een eerlijke dialoog aan te gaan over de impact van reizen.

De schrijvers en fotografen van Columbus Travel zijn onafhankelijk en bestrijken de hele wereld, maar beseffen ook dat ze niet ver hoeven te reizen voor een mooie reiservaring. Want het avontuur lonkt vaak al om de hoek. Voor de reportages werkt Columbus Travel zoveel mogelijk samen met lokale reisorganisaties, ondernemers en experts. Daarmee draagt het bij aan de lokale economie – de inkomsten uit het toerisme horen naar de lokale bevolking te vloeien. Alle tips zijn persoonlijk, op maat gemaakt en met een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk.

Trek de wereld in en ontdek!

De aarde in haar eigen woorden

In nationale parken doet de mens een stap terug. Niet omdat hij er niet welkom is, maar omdat de natuur er de hoofdrol speelt. De schaal verandert, de geluiden ook. Wat overblijft, is ruimte – fysiek en mentaal – en het besef deel uit te maken van iets dat ouder en groter is dan wijzelf.

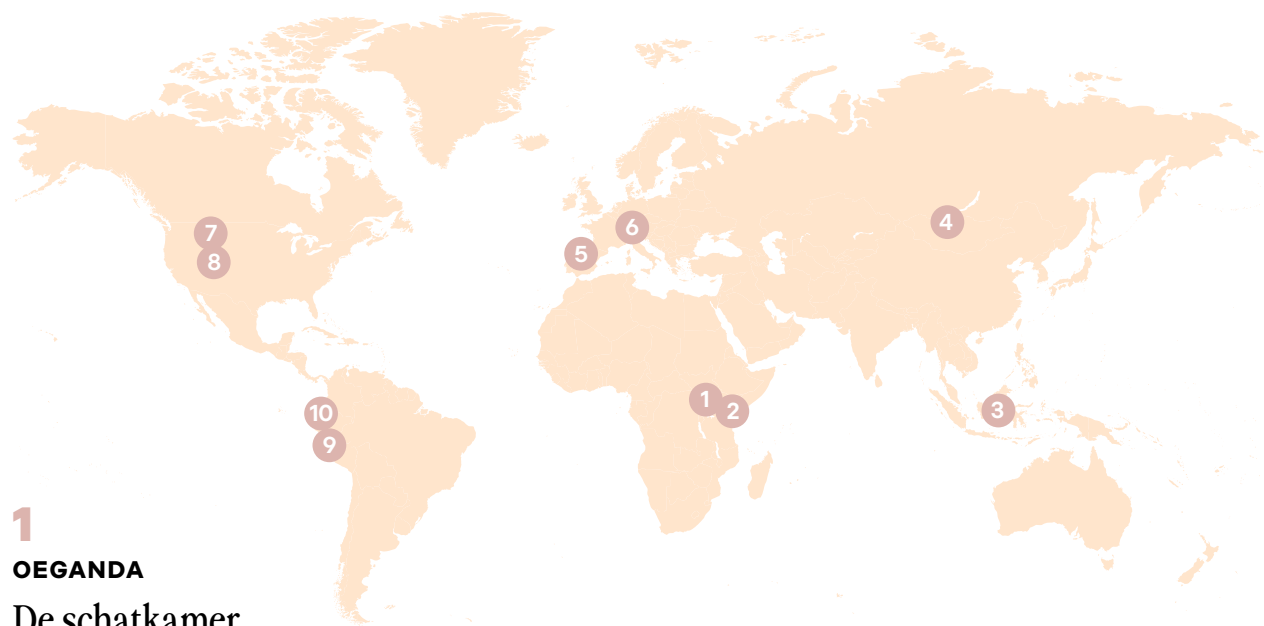
Over de gehele wereld zijn nationale parken opgericht om plekken te bewaren waar de aarde haar eigen verhaal vertelt. Soms luid, met donderende watervallen, actieve vulkanen of stormen die het landschap herschikken. Soms ingetogen, in eindeloze toendra's, nevelige bossen of stille kustlijnen waar weinig lijkt te gebeuren, maar alles betekenis draagt.

Dit boek neemt je mee naar de mooiste nationale parken ter wereld: bergen, bossen, woestijnen en koraalkusten die laten zien hoe divers onze planeet is. En hoe kwetsbaar. Het zijn ook reisbestemmingen bij uitstek, waar je te voet, per kano of tijdens een roadtrip de natuur intenser beleeft dan elders. Plekken die eraan herinneren waarom we reizen: om ons te blijven verwonderen.

Mark Mackintosh

Hoofdredacteur Columbus Travel

Inhoud

1

OEGANDA

De schatkamer
van Afrika

pagina 8

2

KENIA

Dansend over
de savanne

pagina 28

3

INDONESIË

Op zoek naar het
oude Borneo

pagina 48

4

MONGOLIË

Het midden
van alles

pagina 68

5

SPANJE

Op de toppen
van Europa

pagina 90

6

DUITSLAND

Hogerop in de
Duitse Alpen

pagina 104

7

MONTANA, VERENIGDE STATEN

Dwars door
Big Sky Country

pagina 124

8

UTAH, VERENIGDE STATEN

Dichter bij de
rode planeet

pagina 138

9

PERU

Trektocht door
de Andes

pagina 164

10

ECUADOR

Door lagen van
de aarde

pagina 182

Wildlife

pagina 24

De hoogte in

pagina 44

Buitenaards mooi

pagina 62

Roadtrips

pagina 86

Het hoge noorden

pagina 120

Hikes

pagina 154

Regenwoud

pagina 178

Water

pagina 198

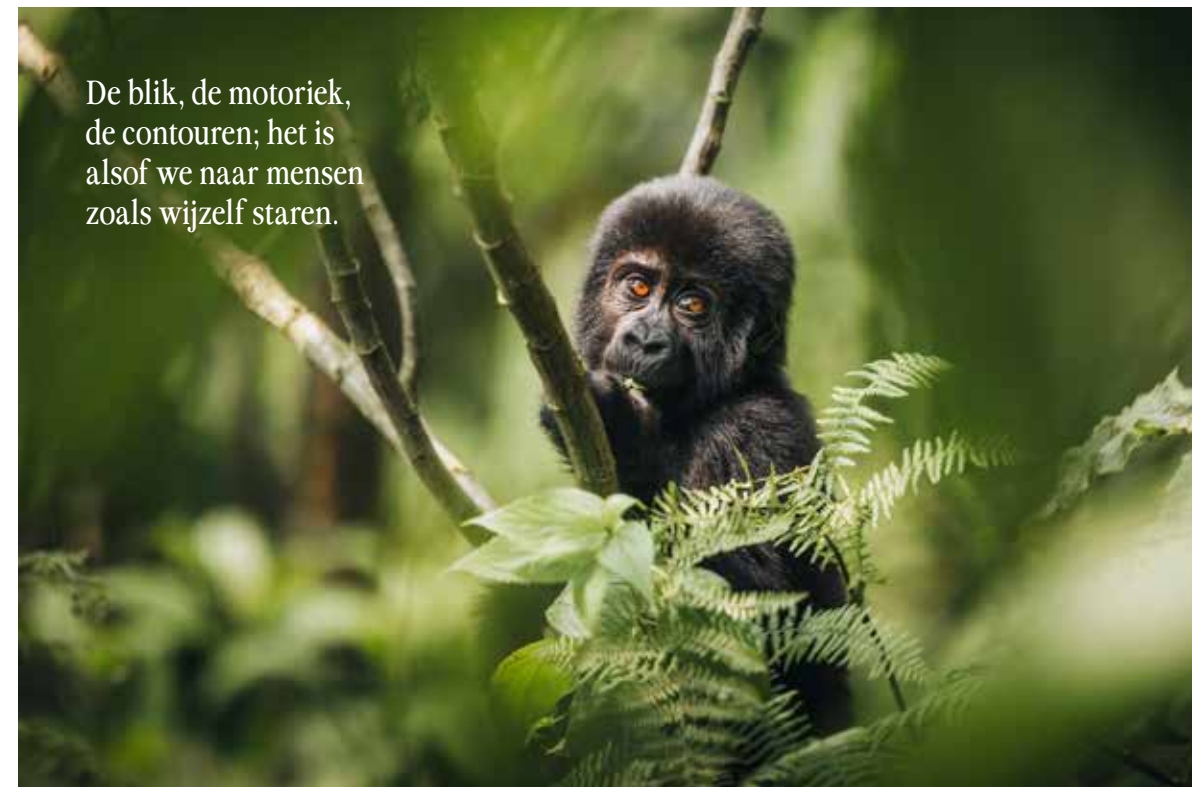

OEGANDA

De schatkamer van Afrika

Actieve vulkanen, bulderende watervallen, uitgestrekte savannes met leeuwen die in bomen klimmen en dichte jungles vol chimpansees en gorilla's. Oeganda bezit het beste van natuurlijk Afrika.

De blik, de motoriek,
de contouren; het is
alsof we naar mensen
zoals wijzelf staren.

Het is nog pikkedonker als de wekker gaat, maar de slaap wordt al snel verdreven door adrenaline. Vandaag is de dag waarnaar we hebben uitgekeken. De dag waarop we, als het goed is, oog in oog komen te staan met gorilla's. Nationale mascottes die vrijwel elke reiziger wil zien in het wild. De majestueuze bergdieren houden zich op in een regenwoud dat zich uitstrekt over Oeganda, Rwanda en de Democratische Republiek Congo. Aan de Oegandese kant zijn twee beschermde gebieden afgebakend: de Nationale Parken Bwindi Impenetrable en Mgahinga.

Om half zes 's ochtends vertrekken we vanuit onze lodge aan het Mutandameer. De terreinwagen hobbelt over een rode, oneffen zandweg door

dichte junglevalleien. Na een uur komen we aan in de Rushagasector aan de zuidkant van Bwindi Impenetrable. De trackers van de Uganda Wildlife Authority kennen het gebied op hun duimpje en zijn al voor ons uitgelopen. Zij staan met walkietalkies in contact met hun collega's. Na een korte briefing gaan we op pad, in de richting van waar ze het laatst gespot zijn. 'Het kan tien minuten duren voor we ze vinden, maar ook twee uur of vijf uur of zelfs een hele dag', waarschuwt Kasutama Elisha, de hoofd ranger. Stiekem hopen we op een urenlange tocht, zodat we veel van de omgeving in ons op kunnen nemen. Maar al na een halfuur kraakt de walkietalkie: gevonden. De dieren blijken zich vlakbij te verschuilen. Nog geen vijf minuten later staan we naast de andere rangers aan de voet van een

dichtbegroeide helling. Iedereen lijkt de gorilla's te zien, behalve wij. Alert klauteren we omhoog, met bonkend hart. Plotseling bevinden we ons op enkele meters van de Kahugye-familie. Eerst zien we de kleintjes, daarna de volwassenen. De groep bestaat uit dertien exemplaren en wordt geleid door Gwigi. 'De zilveren haren op de rug van een gorillaleider ontstaan door hormonen', fluistert Kasutama. 'Mannelijke gorilla's worden geboren als blackback. Als een groep meerdere blackbacks telt, kun je er vergif op innemen dat zij zich uiteindelijk afscheiden en een paar vrouwtjes meenemen, waarmee ze een nieuwe subgroep vormen. Zodra een mannetje als enige overblijft met alleen nog vrouwtjes, zorgen hormonen ervoor dat zijn rugharen grijs worden.'

ADEMLOOS KIJKEN

Een uur lang – langer is niet toegestaan – observeren we de gorillafamilie. Kinderen spelen al koppeltje-duikelend met elkaar. De pubers proberen stoer te doen door op hun borst te kloppen. Vrouwtjes zoeken naar voedsel en Gwigi, de zilverrug, houdt de boel opletend in de gaten. Het is een intieme beleving. Soms maken we oogcontact met de vrouwelijke gorilla's. De blik, de motoriek, de contouren; het is alsof we naar mensen zoals wijzelf staren. Tegelijkertijd dringt het besef door dat we wel degelijk met grote, wilde dieren te maken hebben. Gorilla's zijn van nature vredig, maar als hij zou willen, kan Gwigi ons breken als een twijgje. De bijzondere interactie die we nu hebben, kan

alleen plaatsvinden met dieren die gewend zijn aan menselijk contact. Anders zouden ze meteen vluchten. Gehabitueerde gorilla's worden maximaal één uur per dag blootgesteld aan bezoekers en niet bijgevoerd. Ze zijn nog steeds hartstikke wild. En het gaat naar omstandigheden goed met ze. Niet eens heel lang geleden waren er nog slechts vijfhonderd exemplaren over. Maar door intensieve bescherming en monitoring is dat aantal inmiddels verdubbeld. Het forse bedrag dat je voor een gorillatrekking neerlegt, gaat niet alleen naar de bescherming van de diersoort, maar ook naar de gemeenschappen die niet meer op de gorilla's kunnen jagen en op sommige locaties geen landbouw meer kunnen bedrijven.

De bevolking van Oeganda vormt een interessant cultureel mozaïek.

CULTUREEL MOZAÏEK

Het Mutandameer kent meer hoogtepunten. Het wordt geflankeerd door een reeks vulkanen die samen het Virungamassief vormen. Virunga is afgeleid van *ibirunga*, dat 'vulkanen' betekent in het Kinyarwanda, een taal die wordt gesproken in Oeganda, Rwanda en het oosten van Congo. Als we terugkomen in het wonderschone Mutanda Lake Resort, op een schiereiland aan de oostelijke zijde van het meer, zijn de vulkanische pieken helaas niet te zien. Grauwe wolken blokkeren het uitzicht. Niet veel later komt het met bakken uit de hemel. Onze plannen worden opgeschort. Net als de gorilla laat ook het klimaat zich niet beïnvloeden. Maar aan het eind van de middag, als we de hoop al bijna hebben

opgegeven, klaart het alsnog op. Uit de wegtrekkende nevel doemen in totaal vijf immense kegels op: de Muhavura, Gahinga, Sabyinyo, Visoke en Mikeno.

De bevolking van Oeganda vormt een interessant cultureel mozaïek. Kijk alleen al naar het zuidwestelijke Kisoro-district, waar vier dominante etnische groepen, de Bafumbira, Bakiga, Banyarwanda en Batwa, naast elkaar wonen en leven. Het dorpje Mikozi aan het Mutandameer is een Bakigabolwerk. Als we uit het bootje ernaartoe stappen, komen de kinderen uit het dorp al aangestormd. Bezoek uit het buitenland krijgen ze niet elke dag. Met de kinderen in een kluwen om ons heen banen we ons een weg door het dorp. Daar is de rolverdeling traditioneel: de Bakiga-mannen zorgen voor de visvangst, terwijl vrouwen zich bezighouden met het vlechten van manden. Dat vlechtwerk gaat altijd door. Tijdens het koken, en zelfs als ze voor onze camera poseren.

Voordat we terugkeren naar onze lodge, verschijnt ook de medicijnman. Zijn functie is niet alleen maar ceremonieel. Integendeel. 'Hij ontvangt patiënten vanuit de wijde omtrek', vertelt gids Simon. 'Als iemand ziek wordt en niet geholpen kan worden in het ziekenhuis, schrijven zelfs artsen een bezoek aan een traditionele medicijnman voor.'

INTIEME SAFARIMOMENTEN

Tijdens de rit naar Queen Elizabeth National Park, zo'n 170 kilometer naar het noorden, schudt de auto zo hevig door elkaar dat we ons afvragen of wij de medicijnman straks nodig gaan hebben. Wagenziekte of bonkende hoofdpijn blijft ons gelukkig bespaard. De route bestaat bijna volledig uit wegen van rood zand en voert door het Bwindi-regenwoud. De omgeving verandert met het uur – van de dicht-

begroeide jungle in Bwindi naar de lieflijke heuvels van Kihiki en de spaarzaam begroeide savannes van Ishasha. Dan blijkt dat Oeganda ook een uitstekende safaribestemming is. We verkennen het zuidelijkste deel van Queen Elizabeth National Park in een safariwagen. Het natuurgebied staat bekend om de leeuwen die in bomen klimmen. Op zichzelf geen unicum, maar hier doen ze dat met hele troepen tegelijk. Dat kan hier; het savannelandschap is bezaaid met gigantische vijgenbomen die, in tegenstelling tot acaciabomen, het gewicht van al die grote katten makkelijk aankunnen. Het bewijs volgt als de auto tot stilstand komt: zeven leeuwen, uitgeteld in een boom, de poten aan weerszijden van de tak.

TRACKEN EN BESCHERMEN

Queen Elizabeth National Park bestaat uit meren, savannes, bossen en wetlands en kan bogen op een enorme zoogdiervariatie. Die zie je het best op twee manieren: vanuit de jeep en vanaf een boot. Dat laatste gebeurt op een natuurlijke geul tussen het Georgemeer en het Edwardmeer en wordt alom geprezen als een van de beste bootsafari's van heel Afrika. Het kanaal zit tjokvol nijlpaarden,

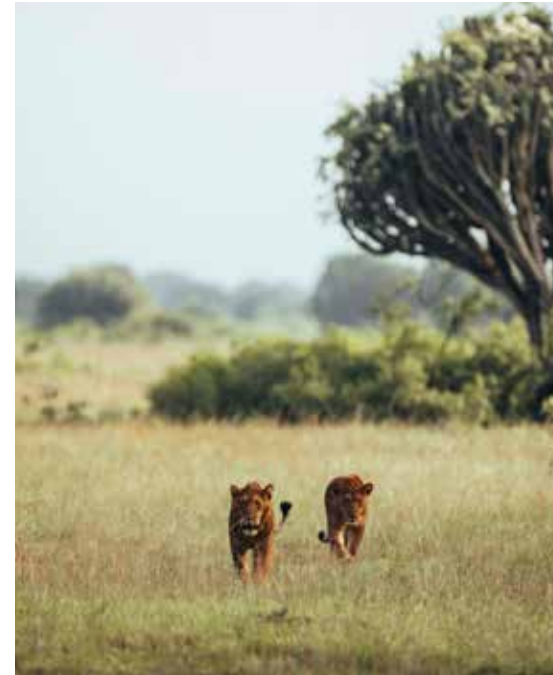

krokodillen, badende buffels en olifanten en talloze vogels. Terwijl we kijken naar de boven het water uitstekende koppen van nijlpaarden, wordt onze aandacht alweer getrokken door een kudde olifanten verderop. Maar het privébootje waarop we zitten is klein, wendbaar en stil. Daardoor kunnen we ons eigen tempo bepalen en dichterbij de wilde dieren komen.

De volgende dag staat nog zo'n bijzondere safari op de planning. Op het land, dit keer. Bioloog James is samen met een Duitse collega aangesteld om de leeuwen- en luipaardenpopulatie in het park te monitoren, en wij mogen een dagje met hem mee. Zodra we in de jeep zitten, haalt James een kastje tevoorschijn. Een aantal dieren in het park draagt een

halsband die radiosignalen uitzendt. Al snel begint het kastje te piepen, en zetten we koers naar het radarstipje. Op de paden blijven hoeft niet: als bioloog mag James gaan en staan waar hij wil. Terwijl we langzaam door het bushlandschap hobbelen, vertelt hij gepassioneerd over de dieren die hij beschermt. 'Aan de rand van het nationaal park wonen veel mensen. Door de dieren te volgen, kan ik de lokale veehouders op tijd waarschuwen en zo voorkomen dat er conflicten ontstaan. En omdat ik de dieren al lange tijd intensief volg, ken ik de karakters van afzonderlijke dieren.' Het radarstipje leidt ons naar een troep van tien leeuwen: een gespierd mannetje, twee vrouwtjes en zeven jongvolwassenen. Ze liggen ontspannen op de grond en kijken ons vragend aan. Eén puber kan de slaap maar moeilijk tegenhouden,

terwijl een ander juist stoer in onze richting loopt. Alleen het mannetje draagt een halsband. Het voordeel van zo'n halsband is dat je meteen een hele groep kunt lokaliseren. Bij luipaarden is dat anders, omdat zij solitair leven. De roofdiertracking met James valt niet bij iedereen in de smaak. James: 'Sommige mensen vragen zich af of het niet leuker is om de dieren 'op te sporen'. Ik snap het verschil niet zo goed. Elders staan rangers en chauffeurs continu met elkaar in contact. Als een dier is gespot, rijden ze er direct naartoe. Eigenlijk is dit hetzelfde. Maar dan zonder andere safariauto's om ons heen.'

LEEUWEN EN LUIPAARDEN

Ook in het noordelijker gelegen Murchison Falls National Park is het mogelijk om unieke ervaringen op te doen. Het park dankt zijn naam aan de gelijknamige waterval in de Nijl. In het hart van het natuurgebied persen de Murchisonwatervallen zich door een spleet van slechts zeven meter. De kracht

die daarbij vrijkomt is ongekend. De grond trilt als we de top van de waterval naderen. Een vierkant betonblok, dat ooit als fundament diende voor een loopbrug, herinnert aan de tijd waarin het Engeland van Winston Churchill nog de dienst uitmaakte in Oeganda. Een prestigekwestie. 'Wij kunnen de eerste natie worden die een brug bouwt over de Nijl', schreef Churchill in een brief aan de koningin, waarin hij om toestemming vroeg. En zo geschiedde. Het nieuws over de brug werd met ontzag ontvangen. Dat er bouwtechnisch nog wel wat op aan te merken was, was voor niemand een probleem. De Ten Pound Bridge – zoveel zou de aanleg hebben gekost – werd na enkele jaren al weggevaagd door het hoge water en nooit meer opgebouwd.

Murchison Falls National Park is het meest diverse natuurgebied van het land. Naast de machtige watervallen vind je hier regenwoud waar chimpansees leven, savannes waar giraffen leven, de Nijl en een deltagebied dat het best kan worden beschreven als een mini-Okavangodelta. Er leven in het gebied zo'n 450 soorten vogels. Door de landschappelijke variatie en de hoge wildstand wordt Murchison Falls National Park gezien als Oeganda's beste safaribestemming; er zijn op weinig andere plekken zoveel leeuwen, luipaarden en cheeta's te zien.

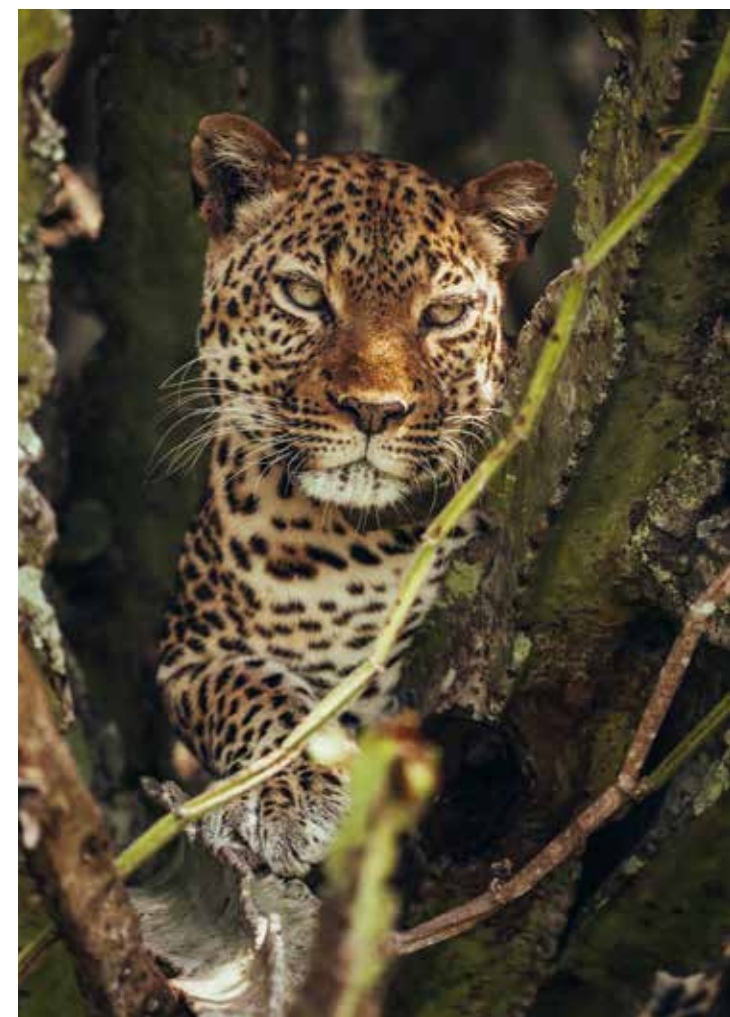

ZO GEK ALS EEN DEUR

Nieuwe dag, nieuwe safari. Geruisloos varen we naar de onderkant van de waterval. Om de paar minuten is het prijs. Olifanten, buffels, krokodillen, nijlpaarden en bijzondere vogels glijden voorbij. Voorheen kenden wij de safari alleen als een landactiviteit. Deze rondreis heeft die definitie verbreed. Tijdens de bootsafari zien we de dieren op een andere manier: badend, drinkend en ontspannen door de verkoeling. Minder loom dan op het land. In Murchison Falls is het ook nog mogelijk om een

Door de landschappelijke variatie en de hoge wildstand wordt Murchison Falls National Park gezien als Oeganda's beste safaribestemming; er zijn op weinig andere plekken zoveel leeuwen, luipaarden en cheeta's te zien.

De grond trilt als we de top van de waterval naderen.

Oeganda

bootsafari te maken naar het deltagebied. Op de plek waar de Nijl uitmondt in het Albertmeer is een bijzonder gebied ontstaan. Een totaal ander landschap. Hier reis je standaard naartoe in een kleine boot. Grote kans dat je hier de schoenbekooievaar tegenkomt, een vogel die lijkt weggevlogen uit de oertijd.

Ook Kibale Forest, een omvangrijk bos in vijftig tinten groen, roept oergevoelens op. Het woud biedt onderdak aan de grootste chimpanseefamilie ter wereld. In totaal leven er zo'n 1500 chimpansees. Samen met een gids struinen we door het gebladerde. Binnen de kortste keren hebben de rangers ze gelokaliseerd. Ondanks de grootte van de familie krijgen wij slechts een klein deel te zien. In chimpanseekringen is het heel normaal dat subgroepen zich tijdelijk afzonderen. Maar nog steeds klinkt er een oorverdovend geschreeuw. Opgehitste apen vliegen door het bladerdek en klimmen langs boomstammen omlaag. Sommige apen kloppen krachtig op hun borst. Anderen rennen en scheren aan ons voorbij. 'Territoriumdrang', verklaart gids Annet Kabihogo. 'Ze willen laten zien dat zij de baas zijn. Daarbij: sommige chimpansees zijn zo gek als een deur en kunnen geen moment stilzitten.' Ze lacht even, en legt dan weer uit. 'Toch lijken zij het meest op de mens, ook al willen we dat niet altijd toegeven. Liever vergelijken we onszelf met de verfijndere gorilla. Maar chimpansees vormen en leven in coalities. Ze maken vriendjes en voeren paaiklusjes uit om te stijgen in rangorde. En ze maken gebruik van gereedschappen. Zo creëren ze een mierenlolly door met een stokje in een mierenhoop te porren, slaan ze op bomen om te communiceren en gebruiken ze takken om dingen uit het water te vissen.' Ze wijst naar boven, waar het kabaal nog lang niet klaar is. 'Laat je niet misleiden door hun

koddige en herkenbare voorkomen; chimpansees zijn regelrechte moordmachines. Ze jagen onder andere op apen en trekken hun prooi uit elkaar. Een kwart van hun dieet bestaat uit vlees. Iedereen weet hoe een chimpansee eruitziet, maar we weten nog maar zo weinig van ze. Er valt nog veel te leren.'

Dat we die onstuimige versie meemaken, is geen vanzelfsprekendheid. Annet: 'Vaker zie je de chimpansees van veraf, in de bomen. Dat ze naar beneden komen en ook nog eens intimideren, dat gebeurt slechts twee op de tien keer.' Het zorgt voor een beleving die totaal anders is dan die met de gorilla's. De chimpansees zorgen voor spektakel, terwijl de tijd bij de gorilla's juist sereen was. Het past bij het land. Oeganda is de schatkamer van Afrika, waar spektakel en intimiteit elkaar voortdurend afwisselen. En heb je eenmaal geproefd van al die rijkdommen, dan zul je ze een leven lang koesteren. «